

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Szymona Pogodę.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Marek Ast; (-) Barbara Bartuś; (-) Rafał Bochenek; (-) Joanna Borowiak; (-) Kamil Bortniczuk; (-) Lidia Burzyńska; (-) Tadeusz Chrzan; (-) Witold Wojciech Czarnecki; (-) Arkadiusz Czartoryski; (-) Lidia Czechak; (-) Katarzyna Czochara; (-) Jan Michał Dziedziczak; (-) Magdalena Filipek-Sobczak; (-) Mariusz Gosek; (-) Marcin Grabowski; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Paweł Hreniak; (-) Michał Jach; (-) Jan Kanthak; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Michał Kowalski; (-) Bartosz Józef Kownacki; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Ewa Leniart; (-) Joanna Lichocka; (-) Marek Matuszewski; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Michał Moskal; (-) Bogumiła Olbryś; (-) Szymon Pogoda; (-) Urszula Rusecka; (-) Paweł Sałek; (-) Józefa Szczurek-Żelazko; (-) Stanisław Szwed; (-) Jacek Świat; (-) Robert Telus; (-) Marcin Warchoń; (-) Jan Warzecha; (-) Teresa Wilk; (-) Jarosław Zieliński.

U S T A W A

z dnia ...

o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr

Art. 1. Ustawa określa zasady wsparcia podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr przeznaczonego na ograniczenie niektórych skutków ekonomicznych z nią związanych oraz tryb jego realizacji.

Art. 2. 1. Przedsiębiorcy oraz rolnicy świadczący usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1944) oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie gastronomii, na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk, którzy prowadzą działalność w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku mogą otrzymać rekompensatę z budżetu państwa, zwaną dalej "rekompensatą".

2. Rekompensata przysługuje także przedsiębiorcom prowadzącym działalność organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 925) oraz przedsiębiorcom prowadzącym działalność pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, a także przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie wypożyczania i dzierżawy sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, którzy prowadzą działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku.

Art. 3. 1. Rekompensatę ustala się za okres, o którym mowa w art. 2 ust. 1 w wysokości 100% przychodu podmiotu, o którym mowa w art. 2, zwanego dalej "wnioskodawcą", z prowadzonej przez niego działalności, o której mowa w art. 2, na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk w okresie od dnia 1 lipca 2025 roku do dnia 30 września 2025 roku.

2. W przypadku gdy w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr nastąpi ograniczenie albo brak możliwości prowadzenia działalności, o której mowa w art. 2 przez czas dłuższy niż określony w art. 2 ust. 1, wysokość rekompensaty ustala się proporcjonalnie do czasu jego trwania.

Art. 4. 1. Rekompensata jest udzielana na wniosek składany do właściwego wojewody, złożony nie później niż w terminie 4 miesięcy od ostatniego dnia miesiąca, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lub w sytuacji, o której mowa w art. 3 ust. 2 od ostatniego dnia miesiąca, w którym występuje brak możliwości prowadzenia działalności, o której mowa w art. 2.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko wnioskodawcy lub jego skróconą nazwę;
- 2) numer NIP i REGON wnioskodawcy, a jeżeli nie nadano mu tych numerów lub jednego z nich - numer PESEL;
- 3) adres prowadzenia działalności, o której mowa w art. 2;
- 4) numer rachunku bankowego wnioskodawcy, na który ma być wypłacona rekompensata;
- 5) oświadczenie wnioskodawcy potwierdzające:
 - a) prowadzenie w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku, oraz w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2, w sytuacji, o której mowa w tym przepisie, działalności, o której mowa w art. 2,
 - b) w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr, uzyskanie przychodu z działalności, o której mowa w art. 2 w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku, niższego w stosunku do przychodu uzyskanego w okresie od dnia 1 lipca 2025 roku do dnia 30 września 2025 roku;
- 6) inne informacje niezbędne do ustalenia prawa do rekompensaty i jej wypłaty;
- 7) podpis wnioskodawcy.

3. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające informacje o przychodzie, o którym mowa w art. 3 ust. 1.

4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 5, wnioskodawca składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. Wojewoda wydaje decyzję w sprawie rekompensaty niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. Decyzja ta jest ostateczna i prawomocna.

6. W celu weryfikacji danych zawartych we wniosku wojewoda może przeprowadzać kontrole lub zlecać ich przeprowadzenie. Jeżeli kwota rekompensaty przekracza kwotę 65 000 zł, przeprowadzenie kontroli ma charakter obligatoryjny.

7. Wojewoda, na udokumentowany wniosek, za zgodą ministra właściwego do spraw administracji publicznej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może przyznać rekompensatę również podmiotom innym niż wskazane w art. 2, które prowadzą działalność na obszarze, o którym mowa w art. 2 ust. 1, gdy okoliczności, a zwłaszcza poziom strat, utraconych korzyści lub ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słuszności. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1-6.

Art. 5. 1. Wnioskodawca niezadowolony z decyzji w sprawie rekompensaty, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia decyzji w tej sprawie, może wnieść skargę do sądu administracyjnego.

2. Nie pobiera się opłat od skargi wniesionej przez wnioskodawcę.

3. Wniesienie skargi, o której mowa w ust. 1, nie wstrzymuje wykonania decyzji.

4. W sprawach przed sądem administracyjnym, o których mowa w ust. 1, Skarb Państwa reprezentuje wojewoda.

Art. 6. Do postępowania w sprawach, o których mowa w art. 5, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, o ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 7. Roszczenie w sprawie rekompensaty przedawnia się z upływem roku od dnia, w którym wnioskodawca dowiedział się o powstaniu straty majątkowej. Jednakże w każdym przypadku roszczenie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia od ostatniego dnia miesiąca, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lub w sytuacji, o której mowa w art. 3 ust. 2 od ostatniego dnia miesiąca, w którym występuje brak możliwości prowadzenia działalności, o której mowa w art. 2.

Art. 8. 1. Wnioskodawca, który pobrał nienależnie rekompensatę, jest obowiązany do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego.

2. Wojewoda zobowiązuje wnioskodawcę do zwrotu nienależnie pobranej rekompensaty oraz ustala kwotę nienależnie pobranej rekompensaty w drodze decyzji.

3. Za nienależnie pobraną rekompensatę uważa się rekompensatę:

1) do której prawo zostało ustalone na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów lub które zostało wypłacone na tej podstawie albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez wnioskodawcę;

2) wypłacone osobie innej niż uprawniony wnioskodawca;

3) wypłacone w kwocie wyższej niż należna.

4. Odsetki, o których mowa w ust. 1, są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty rekompensaty do dnia zwrotu.

5. Jeżeli wypłaty rekompensaty dokonano innemu wnioskodawcy niż uprawniony lub w kwocie wyższej niż należna z przyczyn leżących po stronie wojewody, nie nalicza się odsetek, o których mowa w ust. 1.

6. Decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranej rekompensaty nie wydaje się później niż w terminie 5 lat od dnia, w którym wypłacono nienależne jednorazowe świadczenie.

7. Kwota nienależnie pobranej rekompensaty ustalona prawomocną decyzją oraz kwoty odsetek i kosztów upomnienia ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranej rekompensaty stała się prawomocna.

8. Kwota nienależnie pobranej rekompensaty ustalona prawomocną decyzją oraz kwoty odsetek i kosztów upomnienia podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, a jeżeli prawo do świadczeń nie istnieje - ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

9. Kwoty nienależnie pobranej rekompensaty podlegają zwrotowi łącznie z odsetkami, o których mowa w ust. 1, na rachunek bankowy wskazany przez wojewodę.

10. Wojewoda z urzędu odstępuje od żądania zwrotu kwoty nienależnie pobranej rekompensaty, która nie jest objęta układem ratalnym lub jej egzekucja okazała się bezskuteczna, jeżeli:

1) jej wysokość nie przewyższa dziesięciokrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub

2) dłużnik zmarł.

11. Kwoty nienależnie pobranej rekompensaty wygasają z mocy prawa, jeżeli ich wysokość nie przewyższa kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

12. W przypadkach, o których mowa w ust. 10 i 11, wojewoda nie wydaje decyzji.

13. Do nienależnie pobranej rekompensaty stosuje się przepisy art. 84 ust. 1a i 8-8e ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199).

14. Nie ustala się i nie dochodzi nienależnie pobranej rekompensaty, jeżeli na podstawie decyzji wojewody nastąpiło wyrejestrowanie ubezpieczonego po wypłacie tego świadczenia.

Art. 9. 1. Przychód z tytułu rekompensaty nie stanowi przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

2. Z przychodu z tytułu rekompensaty nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

Art. 10. Wnioskodawcy, któremu wypłacono rekompensatę, nie przysługuje roszczenie o odszkodowanie od Skarbu Państwa za:

- 1) stratę majątkową poniesioną w związku z prowadzeniem działalności, o której mowa w art. 2, powstałej na skutek brak możliwości prowadzenia tej działalności,
- 2) utracone korzyści, które wnioskodawca mógłby osiągnąć, gdyby strata, o której mowa w pkt 1, nie powstała.

Art. 11. Rekompensata stanowi pomoc de minimis i może być udzielana w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa unijnego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis.

Art. 12. 1. Podmiotom, o których mowa w art. 2, prowadzącym działalność, o której mowa w art. 2 na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk, którzy w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr ponieśli szkodę w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku, oraz w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2, w sytuacji, o której mowa w tym przepisie na ich wniosek:

- 1) przyznaje się świadczenie postojowe,
 - 2) umarza się zaległości podatkowe, określone w odrębnych przepisach,
2. Zadania, o których mowa w ust. 1 finansowane są z budżetu państwa.

Art. 13. 1. W okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku, oraz w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2, w sytuacji, o której mowa w tym przepisie, przedsiębiorcy, o których mowa art. 2 ust. 1 i 2, podlegający ubezpieczeniu społecznemu,

k którzy ponieśli szkody w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr, zwalnia się z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych za osoby objęte tymi ubezpieczeniami, na ten okres poczynając od następnego terminu płatności składki przypadającego po wystąpieniu tej sytuacji.

2. Warunkiem zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, jest złożenie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych oświadczenia o poniesieniu szkody na skutek wystąpienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 1. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

3. Skutki finansowe w wysokości zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek, o których mowa w ust. 1, są finansowane:

1) w zakresie składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe oraz ubezpieczenie zdrowotne – w ramach dotacji z budżetu państwa do funduszu ubezpieczeń społecznych, o którym mowa w art. 51 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;

2) w zakresie składek na ubezpieczenie macierzyńskie – w ramach dotacji z budżetu państwa do Funduszu Pracy,

3) w zakresie składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych – w ramach dotacji z budżetu państwa do tych funduszy.

4. Do zwalniania z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 29 ust. 13 i 16 oraz art. 52 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483).

Art. 14. 1. W okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku, oraz w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2, w sytuacji, o której mowa w tym przepisie, rolnicy, o których mowa w art. 2 ust. 1, podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników, którzy ponieśli szkody w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr, zwalnia się z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników oraz na ubezpieczenie

zdrowotne za osoby objęte tymi ubezpieczeniami, na ten okres poczynając od następnego terminu płatności składki przypadającego po wystąpieniu tej sytuacji.

2. Warunkiem zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, jest złożenie w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oświadczenia o poniesieniu szkody na skutek wystąpienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 1. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

3. Skutki finansowe w wysokości zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek, o których mowa w ust. 1, są finansowane:

1) w zakresie składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne – w ramach dotacji z budżetu państwa do funduszu emerytalno-rentowego, o którym mowa w art. 78 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 1770);

2) w zakresie składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie – z funduszu składowego, o którym mowa w art. 77 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

4. Do zwalniania z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników oraz na ubezpieczenie zdrowotne, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 29 ust. 13 i 16 oraz art. 52 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 15. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r., poz. 592) po art. 52ud dodaje się art. 52ue w brzmieniu:

„**Art. 52ue.** Zwalnia się od podatku dochodowego kwotę rekompensaty, o której mowa w art. 2, ustawy z dnia ... o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr (Dz. U... poz. ...).”.

Art. 16. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r., poz. 554) po art. 38za dodaje się art. 38zb w brzmieniu:

„**Art. 38zb.** Zwalnia się od podatku dochodowego kwotę rekompensaty, o której mowa w art. 2, ustawy z dnia ... o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr (Dz. U... poz. ...).”.

Art. 17. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r., poz. 843) po art. 57ab dodaje się art. 57ac w brzmieniu:

„**Art. 57ac.** Zwalnia się od podatku dochodowego kwotę rekompensaty, o której mowa w art. 2, ustawy z dnia ... o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr (Dz. U... poz. ...).”.

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Na przełomie czerwca i lipca 2026 roku doszło do katastrofy ekologicznej na rzece Bóbr. Odłowiono ponad 15 ton martwych ryb na odcinku poniżej zapory w Pilchowicach aż do zbiornika Rakowice, a przeprowadzone badania wykazały pogorszenie jakości wody i deficyt tlenu. Prawdopodobnymi przyczynami tego kryzysu był kontrolowany zrzut wód wraz z osadami dennymi z remontowanej przez spółkę Tauron Ekoenergia zapory w Pilchowicach oraz wysokie temperatury powietrza sprzyjające nagłemu uduszeniu i śnięciu ryb.

Po przeprowadzeniu przez Państwową Inspekcję Sanitarną szczegółowych badań, na terenie powiatu lwóweckiego wprowadzono ograniczenia dotyczące korzystania z wód wszystkich zbiorników zasilanych przez rzekę Bóbr w celach rekreacyjnych. Wojewoda Dolnośląski 4 lipca 2026 r. wydał rozporządzenie wprowadzające zakaz korzystania z wód rzeki Bóbr na odcinku od korony Zapory Pilchowskiej do zbiornika Rakowice. Zakaz korzystania z wód rzeki Bóbr obejmuje zakaz wchodzenia do wody, zakaz pojenia zwierząt, zakaz amatorskiego i gospodarczego połowu ryb, zakaz korzystania z wód do celów gospodarczych oraz zakaz używania jednostek pływających.

Zanieczyszczenie rzeki Bóbr i związany z nim zakaz wojewody negatywnie wpłynęły na lokalną turystykę. Rzeką jest jedną z głównych atrakcji w tym regionie. Stanowi popularne miejsce m.in. dla kajakarzy i wędkarzy. Turyści masowo odwołują swoje rezerwacje. Mieszkańcy Doliny Bobru, dla których spływy kajakowe i agroturystyka były źródłem utrzymania zostali pozbawieni źródeł dochodu.

Pomimo, że szkody nie wynikają z działań samych przedsiębiorców, ponoszą oni ciężar ekonomicznych następstw zdarzenia ekologicznego. Bez wdrożenia mechanizmów wsparcia istnieje realne ryzyko utraty płynności finansowej, likwidacji działalności gospodarczej, wzrostu bezrobocia oraz trwałego osłabienia potencjału gospodarczego regionu.

W związku z tą trudną sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr proponuje się wsparcie podmiotów poszkodowanych poprzez wypłatę rekompensaty, która z w założeniu będzie finansowana z budżetu państwa. Podmiotami uprawnionymi do otrzymania rekompensaty będą przedsiębiorcy oraz rolnicy świadczący usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1944) oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność

gospodarczą w zakresie gastronomii, na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk, którzy prowadzą działalność w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku. Rekompensata przysługiwać będzie także przedsiębiorcom prowadzącym działalność organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 925) oraz przedsiębiorcom prowadzącym działalność pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, a także przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie wypożyczania i dzierżawy sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, którzy prowadzą działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku.

Projektowana ustawa ma na celu stworzenie podstaw do przyznania rekompensaty ww. podmiotom w związku z wprowadzonymi ograniczeniami. Rekompensata będzie udzielana na wniosek składany do właściwego wojewody. Wysokość rekompensaty ustalono za okres od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku w wysokości 100% przychodu wnioskodawcy prowadzonej działalności na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk w analogicznym okresie roku poprzedniego (tj. w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku). W przypadku przedłużenia ograniczenia lub braku możliwości prowadzenia działalności w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr wysokość rekompensaty będzie ustalana proporcjonalnie. Rekompensata nie będzie stanowić przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Z przychodu z tytułu rekompensaty nie będą dokonywane potrącenia i egzekucje. Wniosek o udzielenie rekompensaty należało będzie złożyć w terminie 4 miesięcy od ostatniego dnia miesiąca, w którym występuje brak możliwości prowadzenia działalności.

Jednocześnie podmiotowi, któremu wypłacono rekompensatę, nie będzie przysługiwać od Skarbu Państwa roszczenie o odszkodowanie za wyrównanie straty majątkowej w działalności powstałej na skutek braku możliwości prowadzenia tej działalności w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr oraz za utracone korzyści, które wnioskodawca mógłby osiągnąć, gdyby ta strata nie powstała.

Rekompensata stanowić będzie pomoc de minimis i będzie mogła być udzielana w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa unijnego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis.

Wnioskodawca, który pobrał nienależnie rekompensatę, będzie obowiązany do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Za nienależnie pobraną rekompensatę uważa się rekompensatę, do której prawo zostało ustalone na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez wnioskodawcę, a także rekompensatę wypłaconą osobie innej niż osoba uprawniona lub wypłaconą w kwocie wyższej niż należna.

Projekt ustawy przewiduje, możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego przez wnioskodawcę niezadowolonego z decyzji w sprawie rekompensaty, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia decyzji w tej sprawie. W sprawach tych obowiązywać będą przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Proponuje się także, aby wskazanym w projekcie ustawy podmiotom, a więc przedsiębiorcom oraz rolnikom świadczącym usługi hotelarskie, przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie gastronomii, przedsiębiorcom prowadzącym działalność pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego, a także przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie wypożyczania i dzierżawy sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, prowadzącym działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk, którzy ponieśli szkodę w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku, a także w okresie późniejszym w przypadku przedłużenia ograniczenia lub braku możliwości prowadzenia działalności w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr na ich wniosek było przyznane świadczenie postojowe oraz umorzone zaległości podatkowe, określone w odrębnych przepisach.

Zgodnie z projektem ustawy przedsiębiorcy dotknięci skutkami katastrofy ekologicznej na rzece Bóbr będą zwolnieni z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od 1 lipca do 30 września 2026 roku, a także w okresie późniejszym w przypadku przedłużenia ograniczenia lub braku możliwości prowadzenia działalności w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr. Zwolnienie dotyczy składek poczynając od najbliższego terminu płatności po wystąpieniu

szkody. Analogiczne przepisy proponowane są w przypadku rolników, którzy ponieśli szkody w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr.

Proponuje się, aby projektowane przepisy weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Jest to uzasadnione potrzebą niezwłocznej pomocy i zrekompensowania ograniczeń związanych z dramatyczną sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr jakie dotyczą podmioty prowadzące działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk. Każde opóźnienie w udzieleniu pomocy mogłoby prowadzić do utraty płynności finansowej przez kolejne podmioty gospodarcze oraz zwiększenia skali negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Termin wejścia w życie ustawy nie stoi w sprzeczności z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), zgodnie z którym w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Projekt ustawy będzie skutkował zwiększeniem wydatków budżetu państwa o około 3 mln zł. Środki zostaną przeznaczone na wypłatę rekompensat i świadczeń postojowych, finansowanie zwolnienia z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne oraz koszty administracyjnej realizacji ustawy. Wpływ na budżety jednostek samorządu terytorialnego będzie ograniczony i wyniesie około 80 tys. zł, co wynika ze zwolnienia rekompensat z podatku dochodowego i związanego z tym zmniejszenia wpływów z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Projekt ma wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców prowadzących działalność na obszarze dotkniętym katastrofą ekologiczną na rzece Bóbr na odcinku od korony Zapory Pilchowickiej do zbiornika Rakowice.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Szymon Pogoda

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Celem proponowanej ustawy jest wsparcie podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr. Spowodowany złą jakością wód zakaz korzystania z rzeki Bóbr na odcinku od korony Zapory Pilchowickiej do zbiornika Rakowice, wprowadzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z 4 lipca 2026 r., negatywnie wpłynął na lokalną turystykę. Rzeka jest jedną z głównych atrakcji w tym regionie. Stanowi ona popularne miejsce m.in. dla kajakarzy i wędkarzy. Turyści masowo odwołują swoje rezerwacje. Mieszkańcy Doliny Bobru, dla których spływy kajakowe i agroturystyka były źródłem utrzymania zostali pozbawieni źródeł dochodu.

Pomimo, że szkody nie wynikają z działań samych przedsiębiorców, ponoszą oni ciężar ekonomicznych następstw zdarzenia ekologicznego. Bez wdrożenia mechanizmów wsparcia istnieje realne ryzyko utraty płynności finansowej, likwidacji działalności gospodarczej, wzrostu bezrobocia oraz trwałego osłabienia potencjału gospodarczego regionu. Projektowana ustawa ma na celu stworzenie podstaw do przyznania rekompensaty podmiotom poszkodowanym w związku z wprowadzonymi ograniczeniami.

Podmiotami uprawnionymi do otrzymania rekompensaty będą przedsiębiorcy oraz rolnicy świadczący usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1944) oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie gastronomii, na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk, którzy prowadzą działalność

w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku. Rekompensata przysługiwać będzie także przedsiębiorcom prowadzącym działalność organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 925) oraz przedsiębiorcom prowadzącym działalność pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, a także przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie wypożyczania i dzierżawy sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, którzy prowadzą działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk w okresie od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Nie

Cel ustawy, polegający na udzieleniu szczególnego wsparcia przedsiębiorcom i rolnikom prowadzącym działalność gospodarczą na obszarze gmin Wleń i Lwówek Śląski, którzy ponieśli straty w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr nie może być zrealizowany za pomocą innych środków niż zaproponowane w projekcie. Obowiązujące przepisy prawa nie przewidują kompleksowego mechanizmu umożliwiającego udzielenie szybkiej i jednolitej pomocy finansowej podmiotom, które poniosły straty wskutek nadzwyczajnego zdarzenia ekologicznego skutkującego ograniczeniem lub brakiem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej. W szczególności obecnie obowiązujące regulacje nie stanowią podstawy prawnej do przyznania rekompensaty odpowiadającej utraconym przychodom, zwolnienia z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, przyznania świadczenia postojowego oraz umorzenia zaległości podatkowych w zakresie przewidzianym w projekcie ustawy.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

- a) Projektowana ustawa wprowadza szczególny, czasowy mechanizm wsparcia przedsiębiorców oraz rolników prowadzących działalność gospodarczą na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląski, którzy ponieśli straty ekonomiczne w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr. Rekompensata będzie udzielana na wniosek składany do właściwego wojewody. Wysokość rekompensaty ustalono za okres od dnia 1 lipca 2026 roku do dnia 30 września 2026 roku w wysokości 100% przychodu wnioskodawcy prowadzonej działalności na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek

Śląsk w analogicznym okresie roku poprzedniego. W przypadku przedłużenia ograniczenia lub braku możliwości prowadzenia działalności w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr wysokość rekompensaty będzie ustalana proporcjonalnie. Jednocześnie podmiotowi, któremu wypłacono rekompensatę, nie będzie przysługiwać od Skarbu Państwa roszczenie o odszkodowanie za wyrównanie straty majątkowej w działalności powstałej na skutek braku możliwości prowadzenia tej działalności w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr oraz za utracone korzyści, które wnioskodawca mógłby osiągnąć, gdyby ta strata nie powstała.

- b) Projekt ustawy tworzy odrębny tryb postępowania administracyjnego w sprawach przyznawania rekompensaty. Określa właściwość organu, elementy wniosku, terminy jego rozpoznania, zasady dokumentowania wysokości przychodów oraz możliwość przeprowadzania kontroli prawidłowości danych przedstawionych przez wnioskodawcę. Wniosek o udzielenie rekompensaty należało będzie złożyć w terminie 4 miesięcy od ostatniego dnia miesiąca, w którym występuje brak możliwości prowadzenia działalności.
- c) Ustawa ustanawia również szczególne zasady odpowiedzialności za nienależnie pobrane świadczenia. Wprowadza obowiązek zwrotu nienależnie pobranej rekompensaty wraz z odsetkami, określa przesłanki uznania świadczenia za nienależnie pobrane, terminy dochodzenia należności, zasady ich przedawnienia oraz tryb egzekucji administracyjnej.
- d) Projekt wywołuje również skutki prawne w zakresie prawa podatkowego poprzez wprowadzenie zwolnienia rekompensaty z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, podatkiem dochodowym od osób prawnych oraz zryczałtowanym podatkiem dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.
- e) Projektowana ustawa wywołuje także skutki w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych poprzez ustanowienie czasowego zwolnienia przedsiębiorców z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych. Analogiczne rozwiązanie przewidziano dla rolników podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników. Finansowanie skutków tych zwolnień nastąpi z budżetu państwa w formie odpowiednich dotacji do właściwych funduszy.
- f) Projekt przewiduje również możliwość przyznania świadczenia postojowego oraz umorzenia zaległości podatkowych na zasadach określonych w ustawie i przepisach odrębnych.
- g) Projekt jest spójny z dotychczasowymi regulacjami.
- h) Projekt jest zgodny z Konstytucją RP, w tym z konstytucyjnym standardem ochrony wolności i praw.
- i) Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

- j) Proponuje się aby ustawa weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Odstąpienie od standardowego okresu *vacatio legis* jest uzasadnione koniecznością niezwłocznego uruchomienia mechanizmów wsparcia dla przedsiębiorców i rolników, którzy już ponoszą negatywne skutki sytuacji ekologicznej na rzece Bóbr. Każde opóźnienie w udzieleniu pomocy mogłoby prowadzić do utraty płynności finansowej przez kolejne podmioty gospodarcze oraz zwiększenia skali negatywnych skutków społecznych i gospodarczych.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projekt ustawy wywołuje pozytywne skutki społeczne. Wprowadzenie rekompensaty pozwoli na wsparcie wskazanych w ustawie podmiotów w związku z sytuacją ekologiczną rzeki Bóbr. Ma to szczególne znaczenie dla mieszkańców Doliny Bobru, dla których m.in. spływy kajakowe i agroturystyka były głównym źródłem utrzymania.

Projekt będzie miał również pozytywny wpływ na poczucie bezpieczeństwa ekonomicznego mieszkańców terenów objętych pomocą. Zapewnienie szybkiego i przejrzystego mechanizmu wsparcia finansowego ograniczy społeczne skutki sytuacji kryzysowej oraz zwiększy zaufanie obywateli do działań państwa podejmowanych w sytuacjach nadzwyczajnych. Poprzez ograniczenie ekonomicznych następstw sytuacji ekologicznej przyczyni się do stabilizacji warunków życia mieszkańców oraz wzmocnienia odporności społeczności lokalnych na skutki zdarzeń kryzysowych.

Wprowadzony zakaz korzystania z wód rzeki Bóbr obejmuje zakaz wchodzenia do wody, pojenia zwierząt, amatorskiego i gospodarczego połowu ryb, korzystania z wód do celów gospodarczych oraz używania jednostek pływających. Tereny objęte zakazem korzystania z wód rzeki Bóbr zostały niemal wykluczone z zakresu usług turystycznych. Proponowane regulacje pozwolą przetrwać podmiotom dotkniętym skutkami katastrofy ekologicznej na rzece Bóbr.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa będzie miała pozytywny wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw prowadzących działalność na obszarze objętym skutkami sytuacji ekologicznej. Pozwoli na utrzymanie płynności finansowej przedsiębiorców, ograniczenie ryzyka upadłości oraz zachowanie miejsc pracy. Ograniczone zostanie ryzyko pogorszenia sytuacji materialnej pracowników i ich rodzin, których źródłem utrzymania są przedsiębiorstwa funkcjonujące na obszarach objętych skutkami sytuacji ekologicznej.

Projekt ustawy wpłynie pozytywnie na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców prowadzących działalność na obszarze dotkniętym katastrofą ekologiczną na rzece Bóbr na odcinku od korony Zapory Pilchowskiej do zbiornika Rakowice.

Regulacja będzie miała pozytywny wpływ na rynek pracy poprzez ograniczenie zwolnień pracowników zatrudnionych w sektorze turystycznym, gastronomicznym i hotelarskim.

Projekt będzie miał również pozytywny wpływ na rozwój regionalny poprzez utrzymanie funkcjonowania przedsiębiorstw stanowiących podstawę lokalnej gospodarki.

Proponowane przepisy zakładają nie tylko rekompensatę dla podmiotów poszkodowanych, które prowadzą działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląsk, ale także przyznanie na wniosek uprawnionych podmiotów świadczenia postojowego oraz umarzenia zaległości podatkowych, określonych w odrębnych przepisach. Ponadto proponowane przepisy zakładają także, że przedsiębiorcy oraz rolnicy dotknięci skutkami katastrofy ekologicznej na rzece Bóbr będą zwolnieni z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz specjalne fundusze pozaubezpieczeniowe.

W dłuższej perspektywie projektowana regulacja powinna ograniczyć skalę negatywnych konsekwencji gospodarczych katastrofy ekologicznej, umożliwiając szybszą odbudowę lokalnego rynku usług turystycznych i gastronomicznych, zachowanie aktywności gospodarczej oraz utrzymanie dochodów mieszkańców regionu. Dzięki temu zmniejszone zostanie ryzyko trwałego osłabienia potencjału gospodarczego gmin objętych wsparciem oraz konieczności ponoszenia wyższych kosztów interwencji publicznej w przyszłości.

Projekt ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Projektowane przepisy realizują zasady wynikające z ustawy – Prawo przedsiębiorców, w szczególności zasadę proporcjonalności oraz wspierania rozwoju działalności gospodarczej. Projekt przewiduje jedynie minimalne obowiązki formalne niezbędne do uzyskania wsparcia publicznego, polegające na złożeniu wniosku wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnienie ustawowych przesłanek. Zakres wymaganych informacji jest ograniczony do minimum niezbędnego dla ustalenia prawa do świadczeń oraz prawidłowego wydatkowania środków publicznych, co pozostaje zgodne z zasadą adekwatności i proporcjonalności obciążeń administracyjnych wobec przedsiębiorców.

Główne założenia projektu ustawy konsultowane były z częścią podmiotów, które poniosły straty z powodu nadzwyczajnego zdarzenia ekologicznego na rzece Bóbr skutkującego ograniczeniem lub brakiem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej i spotkały się z ich pozytywnym odbiorem oraz aprobatą.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projekt ustawy wywołuje skutki finansowe dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Obecnie nie jest możliwe dokładne oszacowanie skutków finansowych wejścia w życie projektowanej ustawy, jednakże zakłada się że będzie ona skutkowała zwiększeniem wydatków budżetu państwa o około 3 mln zł. Wydatki te obejmą wypłatę rekompensat, świadczeń postojowych, finansowanie zwolnienia z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne oraz koszty administracyjnej realizacji ustawy.

Wpływ na budżety jednostek samorządu terytorialnego będzie ograniczony i wyniesie około 80 tys. zł, co wynika ze zwolnienia rekompensat z podatku dochodowego i związanego z tym zmniejszenia wpływów z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Środki finansowe pochodzić będą z budżetu państwa.

Budżety jednostek samorządu terytorialnego zostaną pomniejszone przez zwolnienia rekompensat z podatku dochodowego i związanego z tym zmniejszenia wpływów z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

Warszawa, 21 sierpnia 2026 r.

BEOS-WPEiM-1965/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.257.9.2026
Data wpływu 21.08.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej
poselskiego projektu ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów
poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Szymon Pogoda)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2026 r. poz. 573, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Proponowana ustawa reguluje zasady wsparcia podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr (art. 1 projektu).

Zgodnie z projektem rekompensata z budżetu państwa (dalej: rekompensata) będzie przysługiwała następującym podmiotom prowadzącym działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląski w okresie od 1 lipca do 30 września 2026 r.:

- a) przedsiębiorcom i rolnikom świadczącym usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych¹ (dalej: u.u.h.);
- b) przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie gastronomii;
- c) przedsiębiorcom prowadzącym działalność organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych²;

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1944.

² Dz. U. z 2026 r. poz. 925, ze zm.

- d) przedsiębiorcom prowadzącym działalność pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego w rozumieniu u.u.h.;
- e) przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie wypożyczania i dzierżawy sprzętu turystycznego i rekreacyjnego (art. 2 projektu).

W projekcie przewidziano również możliwość przyznania rekompensaty innym podmiotom niż wymienione w art. 2 proponowanego aktu (art. 4 ust. 7 projektu). W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na udokumentowany wniosek, za zgodą ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wojewoda będzie mógł przyznać rekompensatę podmiotom, które prowadzą działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląski, gdy okoliczności, a zwłaszcza poziom strat, utraconych korzyści lub ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słuszności.

Rekompensata będzie ustalana za okres, o którym mowa w art. 2 ust. 1 projektu w wysokości 100% przychodu podmiotu z prowadzonej przez niego działalności, o której mowa w art. 2, na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląski w okresie od 1 lipca do 30 września 2025 r. (art. 3 projektu). W przypadku gdy w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr nastąpi ograniczenie albo brak możliwości prowadzenia działalności, o której mowa w art. 2 projektu, przez czas dłuższy niż określony w art. 2 ust. 1, wysokość rekompensaty zostanie ustalona proporcjonalnie do czasu jego trwania.

Przyznanie rekompensaty będzie wymagało uprzedniego złożenia wniosku przez podmiot uprawniony, zawierającego m.in. dane takie jak imię i nazwisko wnioskodawcy (art. 4 projektu). Organem uprawnionym do wydania decyzji będzie wojewoda. Decyzja administracyjna powinna zostać wydana niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

Przychód z tytułu rekompensaty nie będzie stanowił przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 9 projektu). Z przychodu z tytułu rekompensaty nie będą dokonywane potrącenia i egzekucje.

Wnioskodawcy, któremu wypłacono rekompensatę, nie będzie przysługiwało roszczenie o odszkodowanie od Skarbu Państwa za stratę majątkową poniesioną w związku z prowadzeniem działalności wskazanej w art. 2 projektu, powstałej na skutek brak możliwości prowadzenia tej działalności oraz za utracone korzyści, które wnioskodawca mógłby osiągnąć, gdyby strata nie powstała (art. 10 projektu).

Rekompensata będzie stanowiła pomoc *de minimis* oraz będzie mogła zostać udzielona w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa UE dotyczących pomocy *de minimis* (art. 11 projektu).

Zgodnie z proponowanym aktem, na wniosek podmiotów wskazanych w art. 2 projektu, oprócz rekompensaty, zostanie im przyznane świadczenie postojowe oraz zostaną umorzone wobec nich zaległości podatkowe, określone

w odrębnych przepisach (art. 12 projektu). Środki na ten cel zostaną przeznaczone z budżetu państwa.

Proponowana ustawa stanowi również, że w okresie od 1 lipca do 30 września 2026 r., oraz w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2 projektu, po złożeniu określonego oświadczenia o poniesieniu szkody:

- a) przedsiębiorcy, o których mowa art. 2 projektu, podlegający ubezpieczeniu społecznemu, którzy ponieśli szkody w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr, zostaną zwolnieni z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych za osoby objęte tymi ubezpieczeniami, na ten okres poczynając od następnego terminu płatności składki przypadającego po wystąpieniu tej sytuacji (art. 13 projektu).
- b) rolnicy, o których mowa w art. 2 ust. 1 projektu, podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników, którzy ponieśli szkody w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr, zostaną zwolnieni z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników oraz na ubezpieczenie zdrowotne za osoby objęte tymi ubezpieczeniami, na ten okres poczynając od następnego terminu płatności składki przypadającego po wystąpieniu tej sytuacji (art. 13 projektu).

Zgodnie z projektowanym aktem kwota rekompensaty, o której mowa w art. 2 projektu zostanie zwolniona:

- a) od podatku dochodowego od osób fizycznych (art. 15 projektu; dodawany art. 52ue w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych³);
- b) od podatku dochodowego od osób prawnych (art. 16 projektu; dodawany art. 38zb w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁴);
- c) od zryczałtowanego podatku dochodowego (art. 17 projektu; dodawany art. 57ac w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne⁵).

Proponowana ustawa miałaby wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

2.1. Ze względu na przedmiot projektu ustawy w analizie należy uwzględnić art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) regulujące zasady przyznawania pomocy przedsiębiorstwom przez państwa członkowskie. Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE, z zastrzeżeniem innych

³ Dz. U. z 2026 r. poz. 592, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2026 r. poz. 554, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 843, ze zm.

postanowień przewidzianych w TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych, w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, w zakresie w jakim wpływa na wymianę handlową.

Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swoich uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeżeli uzna, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym, wszczyna niezwłocznie procedurę wyjaśniającą. Państwo członkowskie nie może wprowadzić w życie projektowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej w trybie rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁶.

Wykonaniu art. 108 ust. 3 TfUE służy, na gruncie polskiego prawa krajowego, ustawa z 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁷ (dalej: u.p.p.). Stosownie do art. 12 ust. 1 u.p.p., projekty programów pomocowych (programem pomocowym jest np. projekt ustawy przewidujący udzielenie pomocy publicznej lub zmianę istniejącej pomocy) wymagają uzyskania opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK). Opinie te zawierają m.in. stanowisko, czy projekt przewiduje udzielanie pomocy publicznej, stanowisko w sprawie zgodności pomocy publicznej ze rynkiem wewnętrznym, propozycje zmian przedstawione w celu zapewnienia zgodności postanowień projektu ze wspólnym rynkiem, stanowisko w sprawie obowiązku notyfikacji projektu. Podmioty właściwe do wystąpienia z wnioskiem o wydanie opinii określa art. 13 u.p.p. Z wnioskiem takim występuje organ administracji publicznej opracowujący projekt programu pomocowego. Natomiast w przypadku projektu ustawy będącej programem pomocowym opracowanym przez podmiot niebędący organem administracji publicznej (art. 16a u.p.p.), o opinię i przekazanie do Komisji projektu, w celu dokonania jego notyfikacji, występuje organ właściwy na podstawie Regulaminu Sejmu. Organem tym jest Marszałek Sejmu (art. 10 ust. 1 pkt 10a Regulaminu Sejmu). Wniosek jest kierowany do Prezesa UOKiK. Decyzję w sprawie dokonania notyfikacji podejmuje Rada Ministrów, po zapoznaniu się z opinią Prezesa UOKiK (art. 16 ust. 2 u.p.p.). Prezes UOKiK, za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE w Brukseli, dokonuje notyfikacji projektu programu pomocowego, czyli przekazuje Komisji projekt ustawy, by Komisja mogła dokonać oceny planowanej pomocy ze rynkiem wewnętrznym (art. 20 u.p.p.).

Na podstawie art. 108 ust. 4 TfUE Komisja może uznać niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem i zwolnione z obowiązku notyfikacji,

⁶ Dz. Urz. UE L 248 z 24.9.2015, s. 9; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>.

⁷ Dz. U. z 2026 r. poz. 500.

o którym mowa w art. 108 ust. 3 TfUE. Na tej podstawie wydane zostało m.in. rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*⁸ (dalej: rozporządzenie (UE) 2023/2831). Ma ono zastosowanie do pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom we wszystkich sektorach, z wyjątkiem ściśle określonych w art. 1 tego aktu. Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2023/2831 uważa się, że środki pomocy nie spełniają wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 TfUE i dlatego nie podlegają wymogowi zgłoszenia przewidzianemu w art. 108 ust. 3 TfUE, jeżeli spełniają warunki określone w tym akcie.

2.2. Proponowane przepisy powinny również zostać poddane ocenie co do zgodności z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE⁹ (dalej: RODO). Reguluje ono ochronę osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz swobodny przepływ danych osobowych.

Zgodnie z RODO dane osobowe oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej (art. 4 pkt 1 RODO).

Przetwarzanie danych osobowych oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie (art. 4 pkt 2 RODO).

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Proponowana ustawa powinna zostać poddana ocenie co do zgodności z traktatowymi wymogami dotyczącymi pomocy państwa w rozumieniu prawa konkurencji w zakresie, w którym określa zasady: przyznawania rekompensat z budżetu państwa zgodnie z art. 2-11 projektu oraz wprowadzenia zwolnień

⁸ Dz. Urz. UE L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>.

⁹ Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, s. 1, ze zm.; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04>.

podatkowych dla tych rekompensat na podstawie art. 15-17 projektu; przyznawania świadczeń postojowych oraz umarzania zaległości podatkowych na podstawie art. 12 projektu; przyznawania zwolnień z obowiązku opłacania należności z tytułu określonych składek na podstawie art. 13-14 projektu.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE), pomoc udzielona przez państwo członkowskie przedsiębiorcy jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, jeżeli: 1) pomoc została udzielona przez państwo członkowskie lub przy użyciu jego zasobów; 2) pomoc stanowi dla przedsiębiorstwa korzyść; 3) pomoc ma charakter selektywny; 4) pomoc grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie¹⁰.

Ad 1) Projekt dotyczy przyznania z budżetu państwa wsparcia na rzecz określonych podmiotów w postaci rekompensat. Przewiduje także wprowadzenie zwolnień podatkowych, bądź zwolnień z obowiązku opłacania należności z tytułu oznaczonych składek. Nie budzi wątpliwości, że wsparcie udzielane w postaci rekompensat jest udzielane przez państwo członkowskie. W przypadku wprowadzanych zwolnień należy odwołać się do opinii Komisji, zgodnie z którą „[f]aktyczne przekazanie środków finansowych nie musi nastąpić; wystarczy, że państwo zrezygnuje ze swoich przychodów. Rezygnacja z przychodów, które w przeciwnym razie wpłynęłyby na rzecz państwa, stanowi przekazanie zasobów państwowych. Na przykład „niedobór” wpływów z podatków i składek na ubezpieczenie społeczne spowodowany zwolnieniami lub ulgami w zakresie podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne przyznanymi przez państwo członkowskie czy też zwolnieniami z obowiązku płacenia grzywien lub innych kar pieniężnych spełnia wymóg dotyczący zasobów państwowych określony w art. 107 ust. 1 [TfUE]”¹¹.

Pierwsza z przesłanek uznania pomocy za niezgodną z rynkiem wewnętrznym, w rozumieniu art. 107 TfUE, jest więc spełniona.

Ad 2) Zgodnie z orzecznictwem TSUE pojęcie przedsiębiorstwa jest rozumiane szeroko i obejmuje wszystkie podmioty uczestniczące w działalności gospodarczej, rozumianej jako oferowanie towarów lub usług na rynku wewnętrznym¹², niezależnie od ich formy organizacyjnej i prawnej oraz źródeł finansowania¹³. Proponowana ustawa dotyczy wsparcia udzielanego przedsiębiorcom oraz rolnikom prowadzącym działalność gospodarczą określoną

¹⁰ Wyrok TSUE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00, *Altmark*, EU:C:2003:415; wyrok SPI z 22 lutego 2006 r. w sprawie T-34/02 *EUROL Le Levant 001 i in. przeciwko Komisji*; ECLI:EU:T:2006:59.

¹¹ Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; Dz. Urz. UE C 262 z 19.7.2016, s. 1, pkt 51 i przywołane tam orzecznictwo.

¹² Wyrok TSUE z 18 czerwca 1998 r. w sprawie C-35/96 *Komisja p. Republice Włoskiej*; ECLI:EU:C:1998:303, pkt 36.

¹³ Wyrok TSUE z 23 kwietnia 1991 r. w sprawie C-41/90 *Höfner i Elser*; ECLI:EU:C:1991:161, pkt 21.

w art. 2 projektu, a także podmiotom prowadzącym inną działalność zgodnie z art. 4 ust. 7 projektu. Nie ma wątpliwości, iż wsparcie przyznane na mocy ustawy przyniesie korzyści jego beneficjentom. Druga z przesłanek uznania pomocy państwa za niezgodną z rynkiem wewnętrznym, w rozumieniu art. 107 TfUE, jest więc również spełniona.

Ad 3) W myśl orzecznictwa TSUE pomoc udzielana przedsiębiorstwom przez państwa ma charakter selektywny, jeżeli sprzyja „niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów” w porównaniu z innymi, które znajdują się w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej. Nie stanowią natomiast pomocy korzyści stosowane bez rozróżnienia do wszystkich podmiotów¹⁴. Okoliczność, że liczba przedsiębiorstw, które mogą domagać się przyznania pomocy, jest bardzo znacząca, czy też, że przedsiębiorstwa te należą do różnych sektorów, nie wystarcza by wykluczyć selektywny charakter pomocy.

Analiza przepisów projektu prowadzi do wniosku, że pomoc będzie miała charakter selektywny. Dotyczy ona bowiem określonej ustawowo kategorii przedsiębiorców. Trzecia z przesłanek uznania środka za pomoc w rozumieniu art. 107 TfUE jest więc spełniona.

Ad 4) W odniesieniu do przesłanki groźby zakłócenia lub zakłócenia konkurencji i wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi, przyjmuje się w orzecznictwie TSUE, że dla jej zaistnienia nie jest konieczne wykazanie faktycznego wpływu pomocy na wymianę handlową między państwami członkowskimi i rzeczywistego zakłócenia konkurencji. Wystarczające jest wykazanie jedynie potencjalnego wpływu pomocy na tę wymianę handlową i zakłócenie konkurencji¹⁵. Nie jest również konieczne, by przedsiębiorstwa korzystające z udzielanej pomocy uczestniczyły w wewnątrzunijnej wymianie handlowej. Przyznane im korzyści mogą bowiem utrudniać wejście na rynek wewnętrzny danego państwa przedsiębiorcom z innych państw członkowskich lub też wejście na rynek innego państwa. Przyjmuje się, że nawet pomoc o stosunkowo niewielkim zakresie może zostać uznana za wpływającą na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jeżeli w sektorze, w którym działają przedsiębiorstwa korzystające z niej, istnieje silna konkurencja. W świetle przytoczonego orzecznictwa TSUE należy uznać, że istnieje prawdopodobieństwo spełnienia tej przesłanki, gdyż bony hipotetycznie mogą zakłócać lub grozić zakłóceniom konkurencji oraz wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

W związku z powyższym projekt ustawy może zostać uznany za projekt przyznania pomocy państwa w rozumieniu prawa konkurencji.

¹⁴ Wyrok TSUE z 15 listopada 2011 r. w sprawach połączonych C-106/09 P i C-107/09 *Komisja (C-106/09 P) i Królestwo Hiszpanii (C-107/09 P) p. Government of Gibraltar i Zjednoczonemu Królestwu Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej*; ECLI:EU:C:2011:732, pkt. 73-75.

¹⁵ Wyrok SPI z 4 września 2009 r. w sprawie T-211/05 *Republika Włoska p. Komisji*, ECLI:EU:T:2009:304, pkt 152 potwierdzony wyrokiem TSUE z 24 listopada 2011 r. w sprawie C-458/09 P *Republika Włoska p. Komisji*; ECLI:EU:C:2011:769.

Jak już wspomniano w punkcie 2.1. niniejszej opinii niektóre rodzaje pomocy są uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym i zwolnione z obowiązku notyfikacji, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TfUE, na mocy rozporządzeń Komisji. W art. 11 projektu przewidziano, że rekompensata będzie stanowiła pomoc *de minimis* oraz będzie mogła zostać udzielona w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa UE dotyczących pomocy *de minimis*. Analiza tego przepisu prowadzi jednak do wniosku, że nie wszystkie rodzaje pomocy określone w projekcie będą udzielane na zasadach pomocy *de minimis*. W szczególności należy wskazać na pomoc w postaci przyznawania zwolnień z obowiązku opłacania należności z tytułu określonych składek regulowaną w art. 13-14 projektu. Tym samym, w związku z możliwością uznania projektu za projekt programu pomocowego konieczne jest przeprowadzenie procedury notyfikacyjnej, której pierwszym krajowym elementem jest zaopiniowanie projektu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta w trybie art. 12 w zw. z art. 16a u.p.p. Zgodnie z art. 12 u.p.p. projekty programów pomocowych wymagają uzyskania opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

3.2. W art. 4 projektu przewidziano regulacje w zakresie przetwarzania danych osobowych osób fizycznych składających wnioski dotyczące przyznania rekompensat. Przepis ten powinien zostać poddany ocenie co do zgodności z RODO.

W art. 6 RODO wskazano przesłanki dopuszczalności przetwarzania danych osobowych. Przesłanki te mają autonomiczny i niezależny charakter. W odniesieniu do analizowanego przypadku należy przywołać art. 6 ust. 1 lit. e RODO, zgodnie z którym przetwarzanie danych osobowych jest zgodne z prawem wówczas, gdy jest ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Ponadto, zgodnie z ust. 3 przywołanego przepisu, podstawa przetwarzania musi być określona w prawie Unii Europejskiej lub w prawie krajowym, zaś w odniesieniu do celu przetwarzania musi być niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Projektowana ustawa zawiera regulacje będące podstawą przetwarzania danych osobowych. Dodatkowo, wymagane dane będą przetwarzane w celu przyznania wnioskodawcom określonych rekompensat. Należy uznać, że proponowane przepisy spełniają kryteria legalności przetwarzania danych osobowych określone w art. 6 ust. 1 lit. e RODO. Projekt ustawy nie jest sprzeczny z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych zawartymi w RODO.

4. Konkluzje

1. Poselski projekt ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

2. Projekt ustawy może zostać uznany za plan pomocy państwa w rozumieniu art. 108 ust. 3 TfUE. W związku z tym istnieją podstawy do skierowania przez Marszałka Sejmu wniosku do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wydanie opinii na podstawie art. 12 w związku z art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 21 sierpnia 2026 r.

BEOS-WPEiM-1966/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.257.10.2026

Data wpływu 21.08.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Szymon Pogoda) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Proponowana ustawa reguluje zasady wsparcia podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr (art. 1 projektu).

Zgodnie z projektem rekompensata z budżetu państwa (dalej: rekompensata) będzie przysługiwała następującym podmiotom prowadzącym działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląski w okresie od 1 lipca do 30 września 2026 r.:

- a) przedsiębiorcom oraz rolnikom świadczącym usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych¹ (dalej: u.u.h.);
- b) przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie gastronomii;
- c) przedsiębiorcom prowadzącym działalność organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1944.

w rozumieniu ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych²;

- d) przedsiębiorcom prowadzącym działalność pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego w rozumieniu u.u.h.;
- e) przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie wypożyczania i dzierżawy sprzętu turystycznego i rekreacyjnego (art. 2 projektu).

W projekcie przewidziano również możliwość przyznania rekompensaty innym podmiotom niż wymienione w art. 2 proponowanego aktu (art. 4 ust. 7 projektu). W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na udokumentowany wniosek, za zgodą ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wojewoda będzie mógł przyznać rekompensatę podmiotom, które prowadzą działalność na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląski, gdy okoliczności, a zwłaszcza poziom strat, utraconych korzyści lub ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słuszności.

Rekompensata będzie ustalana za okres, o którym mowa w art. 2 ust. 1 projektu w wysokości 100% przychodu podmiotu z prowadzonej przez niego działalności, o której mowa w art. 2, na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląski w okresie od 1 lipca do 30 września 2025 r. (art. 3 projektu). W przypadku gdy w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr nastąpi ograniczenie albo brak możliwości prowadzenia działalności, o której mowa w art. 2 projektu przez czas dłuższy niż określony w art. 2 ust. 1, wysokość rekompensaty zostanie ustalona proporcjonalnie do czasu jego trwania.

Przyznanie rekompensaty będzie wymagało uprzedniego złożenia wniosku przez podmiot uprawniony, zawierającego m.in. dane takie jak imię i nazwisko wnioskodawcy (art. 4 projektu). Organem uprawnionym do wydania decyzji będzie wojewoda. Decyzja administracyjna powinna zostać wydana niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

Przychód z tytułu rekompensaty nie będzie stanowił przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 9 projektu). Z przychodu z tytułu rekompensaty nie będą dokonywane potrącenia i egzekucje.

Wnioskodawcy, któremu wypłacono rekompensatę, nie będzie przysługiwało roszczenie o odszkodowanie od Skarbu Państwa za stratę majątkową poniesioną w związku z prowadzeniem działalności wskazanej w art. 2 projektu, powstałej na skutek brak możliwości prowadzenia tej działalności oraz za utracone korzyści, które wnioskodawca mógłby osiągnąć, gdyby strata nie powstała (art. 10 projektu).

Rekompensata będzie stanowiła pomoc *de minimis* oraz będzie mogła zostać udzielona w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa UE dotyczących pomocy *de minimis* (art. 11 projektu).

² Dz. U. z 2026 r. poz. 925, ze zm.

Zgodnie z proponowanym aktem, na wniosek podmiotów wskazanych w art. 2 projektu, oprócz rekompensaty, zostanie im przyznane świadczenie postojowe oraz zostaną umorzone wobec nich zaległości podatkowe, określone w odrębnych przepisach (art. 12 projektu). Środki na ten cel zostaną przeznaczone z budżetu państwa.

Proponowana ustawa stanowi również, że w okresie od 1 lipca do 30 września 2026 r., oraz w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2 projektu, po złożeniu określonego oświadczenia o poniesieniu szkody:

- a) przedsiębiorcy, o których mowa w art. 2 projektu, podlegający ubezpieczeniu społecznemu, którzy ponieśli szkody w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr, zostaną zwolnieni z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych za osoby objęte tymi ubezpieczeniami, na ten okres poczynając od następnego terminu płatności składki przypadającego po wystąpieniu tej sytuacji (art. 13 projektu).
- b) rolnicy, o których mowa w art. 2 ust. 1 projektu, podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników, którzy ponieśli szkody w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr, zostaną zwolnieni z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników oraz na ubezpieczenie zdrowotne za osoby objęte tymi ubezpieczeniami, na ten okres poczynając od następnego terminu płatności składki przypadającego po wystąpieniu tej sytuacji (art. 13 projektu).

Zgodnie z projektowanym aktem kwota rekompensaty, o której mowa w art. 2 projektu zostanie zwolniona:

- a) od podatku dochodowego od osób fizycznych (art. 15 projektu; dodawany art. 52ue w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych³);
- b) od podatku dochodowego od osób prawnych (art. 16 projektu; dodawany art. 38zb w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁴);
- c) od zryczałtowanego podatku dochodowego (art. 17 projektu; dodawany art. 57ac w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne⁵).

Proponowana ustawa miałaby wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

³ Dz. U. z 2026 r. poz. 592, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2026 r. poz. 554, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 843, ze zm.

Poselski projekt ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztof
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Artur Adamski
POWIAT PŁOŃSKI

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Mirosław Graczyk
POWIAT TORUŃSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Jan Kaluszkiewicz
POWIAT CIECHANOWSKI

Janusz Mielczarek
POWIAT ŁĘCZYCKI

Artur Pizoń
POWIAT JANOWSKI

Radosław Roszkowski
POWIAT PRUDNICKI

Piotr Rzeszotarski
POWIAT SIERPECKI

Marek Szczepański
POWIAT CHOJNICKI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Artur Maruszczak
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

CZŁONKOWIE

Piotr Babicki
POWIAT STARACHOWICKI

Leszek Bajon
POWIAT SŁUBICKI

Artur Bieliński
POWIAT ZGORZELECKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Sebastian Szaleniec
POWIAT BĘDZIŃSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/275/26

Warszawa, 26 sierpnia 2026 roku

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.259.11.2026
Data wpływu 28.08.26r.

Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 17 sierpnia 2026 r., w którym zwrócono się o opinię w sprawie poselskiego projektu ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr (RPW/26608/2026, dalej jako „Projekt”) proszę przyjąć następujące spostrzeżenia Związku Powiatów Polskich.

W art. 12 Projektu zawarto rozwiązanie, zgodnie z którym przedsiębiorcom dotkniętym skutkami sytuacji na rzece Bóbr, na ich wniosek, umarza się zaległości podatkowe określone w odrębnych przepisach.

Nie jest jasne o jakie zaległości podatkowe chodzi. W szczególności nie jest wiadome czy chodzi wyłącznie o zaległości podatkowe z okresu 1 lipca do 30 września 2026 r., czy jakiegokolwiek, z jakiegokolwiek okresu, także wcześniejszego. Językowa konstrukcja przepisu tego nie rozstrzyga.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, zaległością podatkową jest podatek niezapłacony w terminie płatności, a także niezapłacona w terminie płatność zaliczki na podatek (art. 51). W związku z tym zasadnym jest pytanie o jakie umorzenia chodzi. Można bowiem odczytywać przepis art. 12 Projektu jako możliwość uwolnienia się od obowiązku podatkowego, którego nie dopełniło się wcześniej niż wystąpiły negatywne skutki dla turystyki i gastronomii. Niecelowym byłoby jednak umarzanie podatków z okresu, gdy nie nastąpiła jeszcze negatywna sytuacja ekologiczna, a więc przedsiębiorstwa działały w normalnych warunkach rynkowych. W związku z tym wydaje się również, że nie taka była intencja autorów Projektu, przy czym nie jest to naszym zdaniem wyjaśnione w uzasadnieniu i Deklarowanych Skutkach Regulacji.

Należy zwrócić uwagę, że wątek ubytku finansowego po stronie samorządów potraktowano w analizie Projektodawców nieprecyzyjnie. „Stratę” w wysokości ok. 80 tysięcy złotych założono przy braku opodatkowania przychodów z przyszłej rekompensaty, a więc kwot potencjalnego dochodu, który w normalnych warunkach byłby niepewny (nie wiadomo więc czy podatek w ogóle by się pojawił). Jest to więc rozwiązanie dla samorządów praktycznie neutralne, skoro kwotę rekompensaty przekaże ze swojego budżetu Skarb Państwa. Nie jest natomiast jasne jak należy odnosić się do zwolnień z zaległości podatkowych w kontekście ewentualnej straty dochodów przez JST. Projektodawcy nie tłumaczą czy proponowana w takim kształcie regulacja dotycząca zaległości:

- 1) może obniżyć wpływy z rzeczywistych należności już istniejących – poprzez darowanie zaległości podatkowych sprzed wejścia w życie obecnej ustawy o dochodach JST m.in. w CIT i PIT, czyli środków, które JST powinny były w ramach udziału w tych podatkach otrzymać z wcześniejszych rozliczeń podatników;
- 2) będzie oznaczać przyjęcie, że nie wystąpił dochód, od którego aktualnie liczony jest udział samorządów w podatkach dochodowych w przypadku zaległości, które powstały w trakcie obowiązywania obecnej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

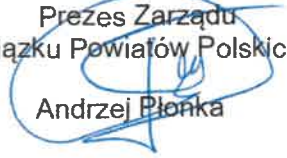
Pominięcie tego wątku daje niepełny obraz skutków finansowych tak nieprecyzyjnej regulacji, bo ryzyko strat nie dotyczy tylko niepewnych, zastępowanych rekompensatą wpływów, ale też kwot już należnych.

Jednocześnie zwracamy uwagę, że rekompensata ma być po prostu wsparciem w wysokości 100% przychodów z analogicznego okresu w zeszłym roku (art. 3 ust. 1 Projektu). Wydaje się jednak, że powinna to być różnica między przychodami zeszłorocznymi, a tymi osiągniętymi od lipca do września 2026 r. jeżeli te drugie są niższe, a czego nie wyrażono jednoznacznie w Projekcie. Zwłaszcza że do uzyskania rekompensaty nie ma wymogu zaprzestania jakiejkolwiek działalności (art. 2 Projektu), a we wniosku różnicę trzeba oświadczać (art. 4 ust. 1 pkt 5 lit. b). Wystarczy więc prowadzić wskazaną w Projekcie działalność, by uzyskać rekompensatę w wysokości 100% przychodów za lipiec-wrzesień 2025 r. Jak mniemamy, nie taka jest intencja Projektodawców.

Podkreślamy przy tym, że uwagi nie mają na celu podważania sensu pomocy przedsiębiorcom dotkniętym skutkami katastrof ekologicznych, a jedynie dbałość o to, by była proporcjonalna, a legislacja tego dotycząca – precyzyjna i niebudząca wątpliwości interpretacyjnych, także dla lokalnego biznesu.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**

Mirosław Wróblewski

Warszawa, **04 września 2026**

Sygn.: **DPNT.401.394.2026.WL.MP**

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. **SPS-III.020.257.13.2026**
Data wpływu **04.09.26r.**

**Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 17 sierpnia br. o sygn. SPS-III.020.257.8.2026, RPW/26608/2026 przekazujące do zaopiniowania **poselski projekt ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr** – dalej jako „projekt”, działając na podstawie kompetencji nadanych przez art. 57 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹ oraz art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych² – **Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych jako organ nadzorczy**, zgłasza następujące **uwagi do projektu**.

1. Odnośnie **art. 4 ust. 2 pkt 2)** projektu należy wskazać, że dane osobowe wymagane do zamieszczenia we wniosku o rekompensatę i konieczne do jego rozpatrzenia powinny być:

- adekwatne do wyznaczonego przez ustawę celu – w tym przypadku na potrzeby ustalenia tożsamości osoby wnioskodawcy,
- ograniczone do zakresu realnie niezbędnego do wykonania tego celu,

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.), dalej: rozporządzenie 2016/679

² Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781 ze zm.).

co odpowiadałoby zasadom dotyczącym przetwarzania danych osobowych: ograniczenia celu i minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia 2016/679).

Pozytywnie należy ocenić zakres danych w katalogu określonym art. 4 ust. 2 pkt 2) w stosunku do przedsiębiorców, którym został nadany NIP lub REGON, jako adekwatny dla celów przetwarzania.

W ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych numer PESEL jest daną wyjątkową, ponieważ identyfikuje w sposób unikalny daną osobę i pozwala na ustalenie szeregu dodatkowych informacji, takich jak płeć, czy wiek tej osoby. W rozumieniu art. 87 rozporządzenia 2016/679 numer PESEL jest krajowym numerem identyfikacyjnym, którego przetwarzanie powinno odbywać się z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń praw i wolności osoby, której dane dotyczą, przewidzianych w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych. W świetle krajowych przepisów stanowiących o numerze PESEL (art. 3 ustawy o ewidencji ludności) ma on służyć do ewidencjonowania ludności, niemniej, projektodawca powinien rozważyć:

- **czy w przypadku osób, którym NIP lub REGON nie zostały nadane realnie niezbędne jest przetwarzanie numeru PESEL dla złożenia i rozpatrzenia wniosku,**
- **oraz czy PESEL nie może zostać zastąpiony przez innego rodzaju identyfikator.**

PESEL jest identyfikatorem o szczególnym znaczeniu w obrocie prawnym, a jego przetwarzanie powinno odbywać się z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń praw i wolności osoby, której dane dotyczą, w oparciu o ustawową podstawę prawną (art. 87 w zw. z art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2016/679). Jeżeli projektodawca uznaje, że konieczność zawarcia numeru PESEL we wniosku jednak zachodzi, to powinien wykazać taką niezbędność, czyniąc stosowną wzmiankę w uzasadnieniu do projektu.

2. Przepisowi **art. 4 ust. 2 pkt 6)** projektu zostało nadane brzmienie: „Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera: (...) 6) inne informacje niezbędne do ustalenia prawa do rekompensaty i jej wypłaty (...)”.

Taka redakcja, ze względu na użycie sformułowania „**inne informacje**”,

- wprowadza **otwarty katalog** informacji, w tym potencjalnie również danych osobowych, które mogą być przetwarzane w związku z przedstawianymi dowodami z dokumentów załączonych do wniosku,

dlatego też, zgodnie z zasadami przetwarzania danych osobowych – przejrzystości, ograniczenia celu i minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. a, b i c rozporządzenia 2016/679.), wskazać należy, że:

- dane osobowe podlegające przetwarzaniu (w tym także udostępnianiu) **powinny być określone w sposób konkretny i ścisły, poprzez enumeratywny katalog zamknięty – przepisem prawa, w sposób taksatywny i nie budzący wątpliwości projektodawca powinien określić jakie dane osobowe mają być przetwarzane dla**

realizacji ratio legis i jedynie w takim zakresie, który jest realnie niezbędny i adekwatny do realizacji określonego zadania publicznego,

— jeżeli określenie szczegółowego katalogu dokumentów nie jest możliwe, powinny one zostać określone przynajmniej w sposób ogólny, kierunkowy co do ich rodzaju lub poprzez wyszczególnienie jakie informacje mają zawierać.

3. W art. 4 ust. 6 projektu wskazano, że: „w celu weryfikacji danych zawartych we wniosku wojewoda może **przeprowadzać kontrole** lub **zlecać** ich przeprowadzenie”.

Tymczasem, zgodnie z przepisami ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ uprawnienia kontrolne wojewody zostały ograniczone jedynie do kontroli zadań publicznych wykonywanych przez: organy rządowej administracji zespolonej (a w niektórych przypadkach także niezespolonej) w województwie, organy samorządu terytorialnego lub inne podmioty wykonujące zadania z zakresu administracji rządowej. **Ww. ustawa nie określa kompetencji, zasad, kryteriów czy warunków kontroli wojewody wobec przedsiębiorców czy osób fizycznych**, w takich celach jak związane z weryfikacją prawdziwości danych zawartych we wniosku o przyznanie rekompensaty.

Projektowane przepisy nie określają żadnych, choćby rudymenarnych zasad przeprowadzenia kontroli, w tym przede wszystkim:

- celów kontroli,
- zakresu przedmiotowego i podmiotowego,
- sposobów jej przeprowadzania i weryfikacji informacji zawartych we wniosku,
- zakresu dostępu do informacji lub dokumentów należących do przedsiębiorcy,
- komu wojewoda może zlecić przeprowadzenie kontroli i na jakich zasadach
- przetwarzania danych osobowych w związku z prowadzoną kontrolą.

Zgodnie z zasadami: legalizmu oraz autonomii informacyjnej jednostki⁴ organy władzy publicznej mają przyzwolenie do podejmowania działania jedynie na podstawie i w granicach **jasno, precyzyjnie i wyczerpująco określonych przepisów ustawowych**, a reguły przetwarzania danych osobowych powinny zostać określone w sposób **czyniący zadość wymogom rozporządzenia 2016/679**, w tym przede wszystkim wynikającym z art. 6 ust. 3 tegoż aktu.

Ewentualnie rozważanie wymaga odesłanie w komentowanym przepisie do już obowiązujących regulacji, o ile takie istnieją, które stosował będzie wojewoda **w toku czynności służących weryfikacji danych zawartych we wniosku**.

Za ostateczny kształt regulacji i jej zgodność z normami rozporządzenia 2016/679 odpowiada projektodawca. Organ nadzorczy deklaruje jednak swoje eksperckie wsparcie przy wypracowywaniu konkretnych przepisów projektu na dalszym etapie prac legislacyjnych.

³ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2025, poz. 428), por. art. 3 ust. 2, art. 20, art. 28.

⁴ Zob. art. 7 oraz art. 51 ust. 1 i 2 Konstytucji RP.

Z wyrazami szacunku,

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Zastępczyni Prezesa
Urzędu Ochrony Danych Osobowych
dr hab. Agnieszka Grzelak

/dokument w postaci elektronicznej
podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Prezes
Adam Glapiński

Warszawa,

września 2026 r.

DP.IV.024.127.2026.MJ

Pan

Marek Siwiec

Szef Kancelarii Sejmu

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.257.14.2026

Data wpływu 10.09.26v.

Szanowny Panie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 17 sierpnia 2026 r. (znak: SPS-III.020.257.8.2026) dotyczącego poselskiego projektu ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr, uprzejmie informuję, że Narodowy Bank Polski nie zgłasza uwag do powyższego dokumentu.

Z poważaniem

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

Warszawa, 16 września 2026 r.

DMP-1.070.1.2026.MM

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. *SPS-III.020.257.15.2026*

Data wpływu *16.09.26u.*

Pani

Monika Wielichowska
Wicemarszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo z dnia 2 września 2026 r. (znak pisma: SPS-III.020.257.12.2026), dotyczące wydania opinii do poselskiego projektu **ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Bóbr (dalej: projekt ustawy)** pragnę przedstawić następujące wyjaśnienia.

W projekcie ustawy przewiduje się udzielanie pomocy następującym podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą na obszarze gminy Wleń i gminy Lwówek Śląski w okresie od 1 lipca do 30 września 2026 r.:

- przedsiębiorcom i rolnikom świadczącym usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych¹,
- przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie gastronomii,
- przedsiębiorcom prowadzącym działalność organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych²,
- przedsiębiorcom prowadzącym działalność pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego,

¹ Dz. U. z 2023 r., poz. 1944.

² Dz. U. z 2026 r., poz. 925 ze zm.

- przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie wypożyczania i dzierżawy sprzętu turystycznego i rekreacyjnego.

Zgodnie z projektem ustawy, ww. przedsiębiorcy będą mogli skorzystać z następujących form pomocy:

- rekompensaty w wysokości 100% przychodu z prowadzonych przez nich działalności na terenie gminy Wleń i Lwówek Śląski w okresie od 1 lipca do 30 września 2025 r.,
- zwolnień podatkowych od tych rekompensat,
- świadczeń postojowych oraz umarzania zaległości podatkowych,
- zwolnień z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne. Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych za osoby objęte tymi ubezpieczeniami.

Z opinii Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu RP z 21 sierpnia 2026 r. (znak pisma: BEOS-WPEiM-1965/26) wynika, że środki te mogą stanowić pomoc publiczną.

Wsparcie udzielane podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą jest uznawane za pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), o ile jednocześnie spełnione są następujące warunki:

1. udzielane jest ono przez państwo lub ze środków państwowych,
2. przedsiębiorstwo uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku,
3. ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów),
4. grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Przepisy art. 107 TFUE mają zastosowanie wyłącznie do przedsiębiorców. Podkreślić przy tym należy, że pojęcie „przedsiębiorstwa” zdefiniowane jest w art. 1 zał. 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu³ (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych). Zgodnie z ww. przepisem, „za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Zalicza się tu w szczególności osoby

³ Dz. Urz. UE L187 z 26.6.2014.

prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub konsorcja prowadzące regularną działalność gospodarczą”. Należy zauważyć, iż pojęcie to jest szeroko rozumiane i obejmuje swym zakresem wszystkie kategorie podmiotów zaangażowanych w działalność gospodarczą, **niezależnie od formy prawnej tych podmiotów i źródeł ich finansowania**⁴.

Przez działalność gospodarczą należy rozumieć, zgodnie z orzecznictwem sądów Unii Europejskiej, **oferowanie towarów i usług na rynku**⁵. Sąd Pierwszej Instancji uznał, że pojęcie to dotyczy zarówno działalności produkcyjnej, jak i dystrybucyjnej i usługowej. Nie jest istotne występowanie zarobkowego charakteru działalności, w związku z czym działalność gospodarczą, w rozumieniu prawa konkurencji UE, prowadzić mogą także różnorodne podmioty typu non-profit⁶. Przy ocenie charakteru danej działalności sądy UE kierują się możliwością występowania na określonym rynku **rzeczywistej lub potencjalnej konkurencji** ze strony innych podmiotów.

Przewidziane w projekcie ustawy formy pomocy mają dotyczyć wyłącznie podmiotów prowadzących **działalność gospodarczą**. Środki przeznaczone na pomoc mają pochodzić z budżetu państwa, bądź stanowić uszczuplenie przychodów do tego budżetu, a zatem należy je uznać za **środki publiczne**. Jednocześnie przedmiotowe formy pomocy mają charakter **selektywny** (mają dotyczyć konkretnych przedsiębiorców z gminy Wleń i Lwówek Śląski) oraz stanowią dla nich **korzyść ekonomiczną**, której nie uzyskaliby w normalnych warunkach rynkowych

Jeśli chodzi o przesłankę **groźby zakłócenia lub zakłócenia konkurencji oraz wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE**, należy zauważyć, iż jest ona spełniona w sytuacji, gdy dane wsparcie udzielane jest przedsiębiorcy uczestniczącemu w wymianie handlowej między państwami członkowskimi. Kiedy pomoc państwa wzmacnia pozycję przedsiębiorstwa w porównaniu do innych przedsiębiorstw konkurujących w handlu w UE, zakłada się, iż chociażby potencjalnie handel ten został przez tę pomoc naruszony⁷. Należy jednakże zauważyć, że w praktyce decyzyjnej Komisji Europejskiej i orzecznictwie sądów UE przesłanka ta jest rozumiana bardzo szeroko. Wpływ na wymianę handlową nie oznacza automatycznie, że towary beneficjenta muszą być eksportowane na rynki innych państw członkowskich, lecz wystarczy, aby na rynku danego państwa konkurowały ze sobą co najmniej dwa produkty, z których jeden pochodzi z innego państwa członkowskiego⁸. Skutkiem udzielenia przez państwo pomocy na rzecz nie eksportującego przedsiębiorcy jest

⁴ Orzeczenie w sprawie C-41/90 Höfner i Elser przeciwko Macrotron GmbH, Zb. Orz. ETS 1991, s. I-1979.

⁵ Np. pkt 19 sprawy C-475/99, Ambulanz Glöckner, [2001] ECR I-8089 oraz pkt 75 połączonych spraw C-180/98 do C-184/98, Pavlov and Others, [2000] ECR I-6451.

⁶ Orzeczenie ETS z dnia 21 września 1999 r. w sprawie Albany, C-67/96.

⁷ Np. sprawa C-730/79, Philip Morris Holland BV przeciwko Komisji, [1980] ECR 2671.

⁸ Np. sprawa C-305/89, Włochy przeciwko Komisji, [1991] ECR I-1603.

bowiem możliwość utrzymania produkcji krajowej na dotychczasowym poziomie lub nawet jej wzrost, przy czym przedsiębiorstwa z innych państw członkowskich mają tym samym mniejsze szanse na eksport swoich towarów na rynek tego państwa członkowskiego⁹. Należy w tym zakresie zauważyć, że zakłócenie konkurencji dotyczy zarówno aktualnie istniejącej konkurencji, jak i zakłóceń w zakresie konkurencji potencjalnej (np. dany środek pomocowy będzie skutkował istotnymi trudnościami w wejściu na rynek dla przedsiębiorstw, które dopiero zechcą w nim uczestniczyć). Istotne jest również to, iż okoliczności takie jak nieznaczące rozmiary przedsiębiorstwa, niewielka liczba potencjalnych beneficjentów, niewielka kwota wsparcia (wykraczająca jednakże poza kwotę *de minimis*), bądź ograniczone znaczenie gospodarcze sektora nie wyłączają same z siebie możliwości uznania, że pomoc wpływa na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

Biorąc pod uwagę położenie geograficzne gmin, które ucierpiały w wyniku sytuacji ekologicznej na rzece Bóbr (bliskość granicy z Czechami i Niemcami), a także rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej przez poszkodowanych przedsiębiorców (hotelarstwo, gastronomia, turystyka, wynajem sprzętu turystycznego), nie można wykluczyć, że pomoc nie zakłóci konkurencji oraz nie wpłynie na wymianę handlową wewnątrz UE. Taka działalność, co do zasady, jest otwarta na konkurencję oraz może mieć szeroki zasięg oddziaływania na turystów z innych państw członkowskich UE.

W związku z tym, w ocenie UOKiK, pomoc przewidziana w projekcie ustawy dla przedsiębiorców z gminy Wleń i Lwówek Śląski będzie stanowiła pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust.1 TFUE.

W przepisie art. 11 projektu ustawy wskazano, że rekompensata dla przedsiębiorców poszkodowanych w wyniku sytuacji ekologicznej na rzece Bóbr będzie stanowiła pomoc *de minimis*. Przepisy, które dotyczą pomocy *de minimis* zawarte są w *rozporządzeniu Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis*¹⁰ (dalej: **rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831**). Jej wartość dla jednego przedsiębiorcy nie przekracza kwoty 300 000 EUR

⁹ Np. sprawa C-102/87, Francja przeciwko Komisji, [1988] ECR 4067.

¹⁰ Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023.

w okresie 3 minionych lat¹¹. Pomoc ta nie wymaga spełnienia specyficznych warunków, ani też nie podlega obowiązkowi opiniowania przez Prezesa UOKiK, czy też notyfikacji Komisji Europejskiej.

W związku z tym w projekcie ustawy należałoby dokonać w bezpośredniego odwołania do przepisów rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 wskazując jednocześnie, że pomocą *de minimis* dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w rozumieniu ww. rozporządzenia są również inne środki pomocy w nim określone (a nie jedynie rekompensata).

Na podstawie przedmiotowego projektu ustawy o pomoc będą mogliby się ubiegać także rolnicy. W przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji podstawowej produktów rolnych¹² zastosowanie mają przepisy *rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym*¹³ (dalej: **rozporządzenie Komisji (UE) 1408/2013**). W takim przypadku w projekcie ustawy należałoby zatem zawrzeć również przepisy dotyczące udzielania pomocy *de minimis* w rolnictwie zgodnie z tym rozporządzeniem.

Z poważaniem

Tomasz Chróśtny
Prezes

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹¹ 3 minione lata należy rozumieć w ten sposób, że jeśli na przykład pomoc *de minimis* była udzielona w dniu 5 stycznia 2024 r., uwzględnieniu podlegała pomoc *de minimis* i pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie udzielona począwszy od dnia 5 stycznia 2021 r.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. c) *rozporządzenia Rady (EWG, EURATOM) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określającego zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów* (Dz. Urz. WE L 124 z 8.6.1971), „okres wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach rozpoczyna się na początku pierwszej godziny pierwszego dnia okresu i wygasa wraz z upływem ostatniej godziny dnia ostatniego tygodnia, miesiąca lub roku, który jest takim samym dniem tygodnia lub przypada na tę samą datę, co dzień, w którym okres się rozpoczyna. Jeżeli w okresie wyrażonym w miesiącach lub latach dzień, w którym powinien wygasnąć okres, nie wystąpił w tym miesiącu, okres kończy się wraz z upływem ostatniej godziny ostatniego dnia tego miesiąca”.

¹² zgodnie z przepisem art. 2 ust. 1 lit. b) *rozporządzenia Komisji (UE) 2831/2023, produkcja podstawowa* produktów rolnych oznacza wytwarzanie płodów ziemi i produktów pochodzących z chowu zwierząt, wymienionych w załączniku nr I do Traktatu, bez poddawania ich jakiegokolwiek dalszemu przetwarzaniu zmieniającemu właściwości tych produktów. Ponadto z art. 2 ust. 1 lit. c) i d) *rozporządzenia Komisji (UE) 2831/2023* wynika, że za produkcję pierwotną należy uznać czynności wykonywane w gospodarstwach niezbędne do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży, a także pierwszą sprzedaż tych produktów przez producenta podstawowego na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem.

¹³ Dz. Urz. UE z 24.12.2013, Nr L 352)